

ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้: กรณีศึกษาชุมชน
พระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
Knowledge and Attitude towards Waste Management to generate
Income: Case Study of Phya Prasit Community Dusit District Bangkok

สนทยา เขมวิรัตน์, ดวงใจ เขมวิรัตน์, วริศรา ยงยิ่งประเสริฐ,
และพรประภา แสงสินเจริญชัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อ 1) ศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำนวน 154 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t - test for independent sample, ค่า F- test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test ผลการวิจัยพบว่า

1. สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างรายได้จากขยะต่ำกว่าความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย แต่มีเจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่ายสูงกว่าเจตคติเกี่ยวกับการสร้างรายได้จากขยะ

2. การเปรียบเทียบความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ : ความรู้; เจตคติ; การจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้

Abstract

The purpose of this study 1) Study knowledge and attitude towards waste management to generate Income: case study of community Phya Prasit Dusit District Bangkok. 2) Comparison knowledge and attitude towards waste management to generate Income: case study of community Phya Prasit Dusit District Bangkok

classified by gender, age, occupation, education and monthly income. The samples in this research were 154 members. The study participants selected by simple random sampling. The test with 20 items and questionnaires of rating scales with 20 items were used as the research instrument. Percentages, means, standard deviation, t - test for independent sample, F - test, and Scheffe's test analysis were statistical method to analyze data.

The results were as follows:

1. Community members Phya Prasit have knowledge towards Income generated from garbage lower than knowledge towards waste separation for sale. But attitude towards Income generated from garbage higher than attitude towards waste separation for sale.

2. Comparison of knowledge and attitudes towards waste management to generate income

of community members Phya Prasit, Dusit, Bangkok. Found that community members Phya Prasit with different sex, age, occupation, education and income per month were different knowledge and attitudes towards waste management to generate incomes. Statistically significant differences at the significance level of 0.05.

Keywords: Knowledge; Attitude; Waste Management to generate Income

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเกิดจากความฉลาดปราดเปรื่องของมนุษย์ ได้มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง แต่สภาพจิตใจซึ่งมีหน้าที่คอยกำกับดูแลพฤติกรรมกลับถูกมองข้ามและไม่ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้พฤติกรรมต่างๆที่ไม่พึงประสงค์ อันได้แก่ ความมั่งง่าย ความเห็นแก่ตัว และการไม่รู้จักอิมไม่รู้จักพอ จึงทำให้มนุษย์ต้องกระเสือกกระสน และแสวงหาตลอดชีวิต ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ถูกมนุษย์ทำลายลงอย่างรวดเร็ว ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมจึงเป็นไปในลักษณะที่มนุษย์ทำลายสิ่งแวดล้อม จนเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดเป็นปัญหาที่สำคัญระดับโลก เพราะผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าว ล้วนส่งผลต่อสภาพการดำรงคงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั้งทางตรง และทางอ้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การเกิดปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate change คือสภาพอากาศร้อนเข้ามาแทนที่ความอบอุ่นที่เคยมีอยู่ในบรรยากาศของโลก จนทำให้เกิดช่วงฤดูร้อนที่ยาวนานและช่วงฤดูหนาวที่สั้นลงหรือไม่มีสภาพอากาศหนาวเลย สภาพภูมิอากาศที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า “การเกิดสภาวะโลกร้อน”(Global warming) (มนนภา เทพสุด,2549)ซึ่งกำลังคุกคามมนุษย์เพิ่มมากขึ้นทุก จึงส่งผลให้กระแสดิ้นตัวในการอนุรักษ์ธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้น

สำหรับประเทศไทยปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือปัญหาจากขยะมูลฝอยที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยกันอย่างหนาแน่น มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสูง จึงทำให้มีเศษวัสดุที่เหลือใช้จากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งก็คือขยะมูลฝอยเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ดังเช่นในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณขยะชุมชนประมาณ 14.3 ล้านตันต่อปี หรือ 39,221 ตันต่อวัน จากปริมาณดังกล่าวเป็นขยะที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ถึงร้อยละ 24 (สำนักงานจัดการกากของเสียและสารอันตราย,2552) ส่วนปี 2554 มีปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศประมาณ 16 ล้านตัน หรือวันละ 43,800 ตัน เพิ่มขึ้น 0.84 ล้านตัน หรือร้อยละ 5.5 จากปริมาณขยะที่มากมาย ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น กลิ่นเน่าเหม็นของขยะ เกิดน้ำเน่าเสียเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคอุตสาหกรรม ต้องมีการวางแผนก่อตั้งระบบที่ซับซ้อนเพื่อจัดการกับวัสดุเหลือใช้(ขยะมูลฝอย) ซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงมาก แต่ปัจจุบันพบว่าเราสามารถจัดการกับวัสดุเหลือใช้ (ขยะมูลฝอย) ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ด้วยการจัดการที่ต้นทางโดยกลุ่มบุคคลที่ถูกตราหน้าว่าเป็นผู้ก่อกำเนิดขยะต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ จนสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายขยะรีไซเคิล ภาครัฐจึงมีการสร้างเสริมจิตสำนึกให้กับประชาชนในการจัดการขยะ โดยการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่นำมาจำหน่าย ซึ่งเป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ภาคครัวเรือนอีกวิธีหนึ่ง โดยไม่ต้องลงทุนไม่มีต้นทุนในการดำเนินการ ด้วยกิจกรรมเล็กๆโดยเริ่มจากการทำความเข้าใจกับขยะในบ้าน การรีไซเคิล การจัดการกับขยะต่างๆด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นหนึ่งในชุมชนกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สมาชิกชุมชนมีรายได้ประจำต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ไม่มีรายได้เสริม และมีภาระหนี้สิน (สนทยา เขมวิรัตน์,2555) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ และภาครัฐบาลควรมีการส่งเสริมการสร้างรายได้เสริม ซึ่งวิธีการสร้างรายได้เสริมวิธีหนึ่ง ที่สามารถทำได้ทุกครัวเรือนโดยไม่ต้องมีการลงทุน คือการจัดการขยะในครัวเรือน

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ กรณีศึกษาชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเสริมความรู้และเจตคติที่ดี เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และช่วยสร้างรายได้ให้แก่ภาคครัวเรือน เป็นการช่วยสร้างความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยในระยะยาวสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

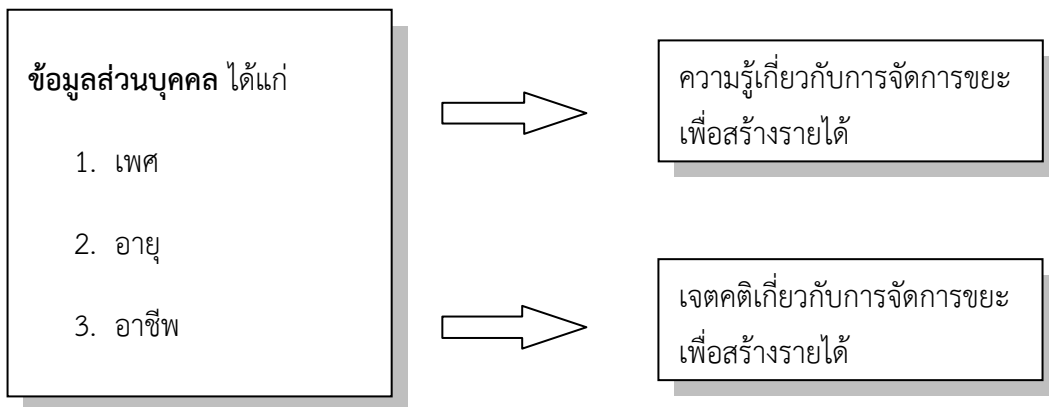
สมมติฐาน

1. สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีตัวแปรส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้แตกต่างกัน
2. สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีตัวแปรส่วนบุคคลแตกต่างกันมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (dependent Variables)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 250 คน (มณี จิโรตติมงคลกุล, 2555)

ประมาณขนาดตัวอย่างด้วยการคำนวณโดยใช้ สูตร Yamané' (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2547) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 154 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้สมาชิกของชุมชนพระยาประสิทธิ์ เป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือและวิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบความรู้และแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ กรณีศึกษา: ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เป็นข้อสอบปรนัย แบบถูกผิด สอบถามความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกเป็นด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย จำนวน 10 ข้อ และด้านการสร้างรายได้จากขยะจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ดำเนินการสร้างข้อคำถาม เพื่อวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้

2. นำแบบทดสอบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถาม ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency; IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวนข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC.) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

4. นำแบบทดสอบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจให้คะแนน ดำเนินการหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าความยากโดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อ พบว่ามีค่าความยาก ระหว่าง 0.52 – 0.98 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ พบว่ามีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ระหว่าง 0.19-0.82 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบชุดนี้ โดยการคำนวณหาค่า K.R.-20 พบว่ามีค่า 0.84 สรุปคุณภาพของแบบทดสอบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคุณภาพของแบบทดสอบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้

แบบทดสอบ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย	0.52 – 0.98	0.19-0.82	0.78
ด้านการสร้างรายได้จากขยะ	0.54 – 0.88	0.25-0.61	0.68
รวมทั้งฉบับ	0.52 – 0.98	0.19-0.82	0.84

5. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ของแบบทดสอบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
สูงกว่า 13	หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ในระดับสูง
7 – 13	หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 7	หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย จำนวน 10 ข้อ และด้านการสร้างรายได้จากขยะจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาניยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ เพื่อดำเนินการสร้างข้อคำถาม โดยจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย และด้านการสร้างรายได้จากขยะ

2. นำแบบสอบถามวัดระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการคำนวณ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency; IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวนข้อคำถาม และภาษาที่ใช้จากผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามวัดระดับเจตคติ โดยมีการระบุคะแนนดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	หมายถึง ผู้ตอบคิดว่าข้อคำถามนั้นเป็นจริงมากที่สุด
4	หมายถึง ผู้ตอบคิดว่าข้อคำถามนั้นเป็นจริงมาก
3	หมายถึง ผู้ตอบคิดว่าข้อคำถามนั้นเป็นจริงปานกลาง
2	หมายถึง ผู้ตอบคิดว่าข้อคำถามนั้นเป็นจริงน้อย
1	หมายถึง ผู้ตอบคิดว่าข้อคำถามนั้นเป็นจริงน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามวัดระดับเจตคติ ที่มีคุณภาพแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนน หากคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับพบว่า มีค่าระหว่าง 0.48 - 0.89 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามชุดนี้ ด้วยการคำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,1970) พบว่า มีค่า 0.96 สรุปคุณภาพของแบบสอบถามวัดระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคุณภาพของแบบสอบถามวัดระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้าง รายได้

แบบสอบถาม	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย	0.48-0.88	0.91
ด้านการสร้างรายได้จากขยะ	0.55-0.89	0.94
รวมทั้งฉบับ	0.48-0.89	0.96

5. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามวัดระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยอาศัยเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ของบุญชม ศรีสะอาด (2535) ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
4.51 – 5.00	หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับสูง
3.51 – 4.50	หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
2.51 – 3.50	หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
1.00 – 1.50	หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามจำนวน 185 ชุด (เพิ่มจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 20 เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้น้อยกว่าจำนวนตัวอย่าง) แจกให้กับสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (โดยประสานงานกับผู้นำชุมชน) และรอรับแบบสอบถามกลับคืน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 154 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.24 ตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตัวสถิติต่างๆ เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยใช้ค่าจำนวนและร้อยละ
2. วิเคราะห์ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ทั้งโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย และด้านการสร้างรายได้จากขยะ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคุณลักษณะของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ได้แก่ ตัว

แปรเพศ และระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ ค่าที (t - test for independent sample) ส่วนตัวแปรอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe's test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคุณลักษณะของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ได้แก่ ตัวแปรเพศและระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ ค่าที (t - test for independent sample) ส่วนตัวแปรอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe's test

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้	\bar{X}	S.D.	ระดับความรู้
ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย	8.10	1.51	มีความรู้ระดับสูง
ด้านการสร้างรายได้จากขยะ	7.60	1.06	มีความรู้ระดับสูง
โดยรวม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	15.70	1.95	มีความรู้ระดับสูง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ระดับความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม อยู่ในระดับสูง มีค่า $\bar{X} = 15.70$ โดยด้านที่มีระดับความรู้สูงที่สุด คือ ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย มีค่า $\bar{X} = 8.10$ รองลงมา คือ ด้านการสร้างรายได้จากขยะ มีค่า $\bar{X} = 7.60$ ซึ่งยังไม่สูงมากนักดังนั้นผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการนำขยะมาใช้ประโยชน์ให้เพิ่มมากขึ้น โดยควรต้องมีการให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะแก่สมาชิกชุมชนตั้งแต่วัยเรียนเพื่อให้นำไปบอกต่อแก่สมาชิกในครอบครัว

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า

2.1 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์เพศหญิง มีความรู้ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย สูงกว่า เพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่านิยมของสังคมไทยที่ระบุให้เพศหญิงต้องรับผิดชอบกิจการต่างๆภายในบ้าน

ดูแลอาหารการกิน จัดเตรียมเครื่องอุปโภคและบริโภคให้แก่สมาชิกในครัวเรือน ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวจัดเป็นแหล่งขยะเหลือใช้ในครัวเรือน จึงทำให้เศษหึงมีการแสวงหาความรู้ในการจัดเก็บขยะเหล่านั้น เพราะเมื่อมีขยะเหลือใช้จะเป็นหน้าที่ของแม่บ้านในการจัดการกำจัดขยะนั้นเศษหึงจึงมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะดีกว่าประชาชนเพศชาย

2.2 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอายุต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ หรือหมายถึงความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ และอาจหมายถึง สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542,2546) ดังนั้นการที่สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ และสิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติที่สูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยทำงานมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่าประชาชนช่วงอายุต่างๆ

2.3 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สูงกว่าสมาชิกที่มีอาชีพพนักงานบริษัท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพรับราชการมีโอกาสรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้จากหน่วยงานที่สังกัด จึงเกิดการเรียนรู้และทำให้มีความรู้สูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยภัทร สายนรา (2552) ซึ่งศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ในชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว 1 เทศบาลนครอุบลราชธานี พบว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพข้าราชการ มีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าอาชีพอื่น และผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่าประชาชนอาชีพอื่นๆ

2.4 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคิดแยกขยะเพื่อจำหน่าย และด้านการสร้างรายได้จากขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีความรู้ด้านการคิดแยกขยะเพื่อจำหน่ายสูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี แต่มีความรู้ด้านการสร้างรายได้จากขยะต่ำกว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีอาจเป็นเพราะความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ หรือหมายถึง ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการประสบการณ์ และอาจหมายถึง สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542,2546) ดังนั้นการที่สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จึงอาจเนื่องมาจากการศึกษาเล่าเรียนที่สูงกว่า จึงส่งผลให้สมาชิก ชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ด้านการคิดแยกขยะเพื่อจำหน่าย สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

2.5 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำแนกตามตัวแปรรายได้ต่อเดือน พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคิดแยกขยะเพื่อจำหน่าย และด้านการสร้างรายได้จากขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีรายได้ต่อเดือน สูงกว่า 12,700 บาท มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ด้านการคิดแยกขยะเพื่อจำหน่าย สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีรายได้ต่อเดือน 6,500 – 12,700 บาททั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมอาจเป็นเพราะมีอายุมาก มีการศึกษาสูง หรือมีประสบการณ์สูง จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายพบว่าประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมากที่สุด

3. ผลการศึกษาเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม และรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์

เจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้	\bar{X}	S.D.	ระดับเจตคติ
ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย	3.30	0.25	มีเจตคติระดับปานกลาง
ด้านการสร้างรายได้จากขยะ	3.71	0.28	มีเจตคติระดับค่อนข้างสูง
โดยรวม	3.51	0.21	มีเจตคติระดับค่อนข้างสูง

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ระดับเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูงมีค่า $\bar{X} = 3.51$ โดยด้านที่มีระดับเจตคติสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างรายได้จากขยะ มีค่า $\bar{X} = 3.71$ รองลงมา คือ ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย มีค่า $\bar{X} = 3.30$ ดังนั้นผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ควรมีการกระตุ้นให้สมาชิกชุมชนรู้ว่าทุกคนสามารถช่วยรีไซเคิลขยะในชีวิตประจำวันได้ โดยพยายามให้รับรู้ว่าการแยกขยะเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องทำเหมือนกับกิจกรรมประจำวันอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดรายได้จากการขายขยะ (ผู้จัดการออนไลน์.2551)

4. ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า

4.1 เมื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนก ตามตัวแปรเพศ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เพศชายและเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์เพศหญิง มีเจตคติด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย สูงกว่า เพศชายทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยมีแนวโน้มที่จะอบรมเลี้ยงดู บุตรเพศหญิงให้มีความอ่อนโยน สุภาพเรียบร้อย มีความรับผิดชอบ ในขณะที่บุตรเพศชายจะได้รับการอบรมให้มีความเข้มแข็ง และโดยธรรมชาติเพศชายและเพศหญิง มีลักษณะแตกต่างกันทั้งโครงสร้างทางร่างกายและจิตใจ ลักษณะนี้ย่อมมีผลต่อแนวคิดของเพศทั้งสอง จึงอาจทำให้เพศหญิงและเพศชายมีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนเพศหญิงมีเจตคติในการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่าประชาชนเพศชาย

4.2 เมื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอายุต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจตคติสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้จากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ซึ่งบุคคลที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี อยู่ในช่วงวัยของการรับรู้ข่าวสารต่างๆ และมีการเข้าถึงสื่อต่างๆได้มากกว่าบุคคลที่มีอายุมากกว่า 50 ปี จึงอาจส่งผลให้

สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ด้านการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่าย สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่มีอายุ 20-35 ปี มีทัศนคติในการกำจัดขยะมูลฝอยสูงที่สุด

4.3 เมื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีอาชีพต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ได้พยายามส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการจัดการขยะ การคัดแยกขยะ รวมทั้งการสร้างรายได้จากขยะ โดยมีการให้ความรู้และณรงค์ผ่านสื่อต่างๆอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงทำให้บุคคลไม่ว่าประกอบอาชีพใดๆก็ตามย่อมมีโอกาสได้รับความรู้ ที่ถูกต้องเหมาะสม เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ไม่ต่างกัน จึงส่งผลให้มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

4.4 เมื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาน้อยกว่าระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจตคติ หมายถึงความรู้สึกของบุคคล อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปได้ในลักษณะสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540) ซึ่งผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีย่อมได้รับความรู้และการส่งเสริมในการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จึงอาจส่งผลให้สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/สูงกว่ามีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่าประชาชนที่ไม่เคยเข้าเรียนเลย

4.5 เมื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ ของสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ เป็น จำแนกตามตัวแปรรายได้ต่อเดือน พบว่า สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีรายได้ต่อเดือน สูงกว่า 12,700 บาท มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีรายได้ต่อ

เดือน 6,500 – 12,700 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมอาจเป็นเพราะมีอายุมาก มี การศึกษาสูง หรือมีประสบการณ์สูง จึงทำให้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ดีเกี่ยวกับการจัดการขยะ เพื่อสร้างรายได้มาก ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงตามไปด้วย จึง ทำให้สมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ที่มีรายได้ต่อเดือน สูงกว่า 12,700 บาท มีระดับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้สูงกว่าสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์ ที่มีรายได้ต่อเดือน 6,500 – 12,700 บาท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกนรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษา ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลจันทน์จ้าว อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ 15,000 - 30,000 บาท มีเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการนำขยะมาใช้ประโยชน์ การคัดแยกประเภทขยะภายในบ้าน เพื่อให้สามารถจำหน่ายได้ในราคาสูงซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัวรวมทั้งช่วยลดปัญหาขยะล้นเมืองให้แก่ชุมชน เช่น

1.1 ขยะอินทรีย์อาจจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ

1.2 ขยะรีไซเคิล อาจให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคัดแยกขยะ การจัดเก็บขยะ ควรมีการ รายงานราคารับซื้อขยะแต่ละชนิดให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมในการ จำหน่ายขยะแต่ละชนิด

1.3 จัดตั้งธนาคารขยะ

1.4 จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของจากขยะ เพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน เป็นการช่วยลดรายจ่ายของครอบครัว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจช่วยหาตลาดในการกระจายสินค้า ที่สมาชิกผลิตขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวและเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการประดิษฐ์สิ่งของจากขยะ

2. ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึก สร้างค่านิยม และสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้ สร้างเสริมแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริฯ เพื่อช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม ให้กับสมาชิกชุมชนพระยาประสิทธิ์

บรรณานุกรม

กรมควบคุมมลพิษ.(2552).คู่มือแนวทางและข้อกำหนดเบื้องต้นการลดและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย. กรุงเทพฯ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2547). คู่มือการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS. นนทบุรี : โรงพิมพ์นิติการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด.(2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปิยภัทร สายนรา. (2552). การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว 1 เทศบาลนครอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ผู้จัดการออนไลน์. (2551). "ธุรกิจขยะ" สร้างรายได้จากของทิ้งให้ครัวเรือนปีละ 3 พัน. เข้าถึงเมื่อ 8 กันยายน 2557. เข้าถึงได้จาก (<http://www.manager.co.th>)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2535). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : บริษัทฟิงเกอร์ปรีนแอนด์มีเดียจำกัด.
- มนนภา เทพสุต. (2549). **“สถานะโลกร้อน: หายนะภัยสำหรับมนุษยชาติ”**. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- สนทยา เขมวีรัตน์. (2555). **ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการออม : กรณีศึกษาชุมชนพระยาประสิทธิ์**
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สำนักงานจัดการกากของเสียและสารอันตราย. (2552). **การจัดการขยะกากของเสียอันตรายจากชุมชนในกรุงเทพมหานคร**. เข้าถึงเมื่อ 18 กันยายน 2557. เข้าถึงได้จาก (<http://www.pcd.go.th>)
- เอกนรินทร์ กลิ่นหอม. (2553). **การศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Cronbach, Lee J. (1970). **Essential of Psychology Testing**. 3rd ed. New York : Harper and Row.

คุณลักษณะบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่พึงประสงค์
ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

The desirable characteristics according to the employers' needs of the
Graduates of Accounting Major, Rajapruk University

ไพสรณ์ สูงสมบัติ และ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของ/หัวหน้างานของสถานประกอบการทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ บัณฑิตที่มีงานทำทั้งหมด 3 รุ่น จำนวน 134 คน วิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่าความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตยังสูงกว่าคุณลักษณะบัณฑิตในทุกด้านทั้งเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและสาขาวิชาชีพ และด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านปัญญา ด้านทักษะระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ “จิตอาสา พัฒนาสังคม” แสดงให้เห็นว่าถึงแม้บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สำเร็จการศึกษาออกไปจะมีคุณลักษณะตามจริงที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดค่อนข้างสูงแล้ว หรือเรียกว่าอยู่ในระดับที่ดีมากถึงมากที่สุดอยู่แล้ว แต่ความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตยังมีไม่จำกัด ดังนั้นเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าทางสถาบันการศึกษาจะสามารถผลิตบัณฑิตออกมาให้ตรงตามความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตให้มากที่สุด

คำสำคัญ : บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต คุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต